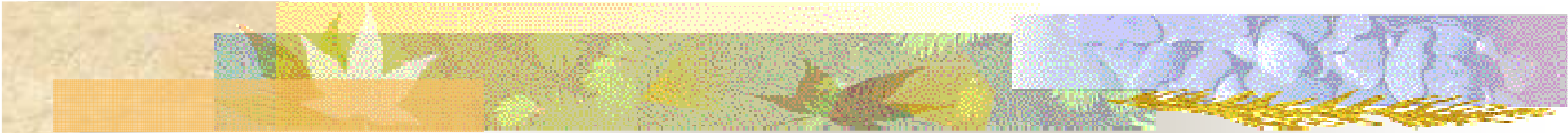

Kynologie II

Biologie, Chov, Výcvik, Exteriér,
Nemoci,

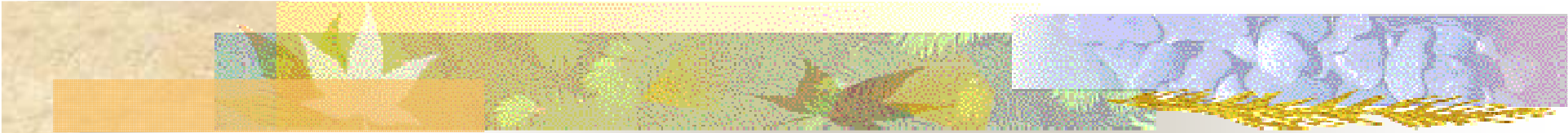

Zpracoval: Ing. Roman Jelínek
Ústav ochrany lesů a myslivosti
MZLU FLD Brno

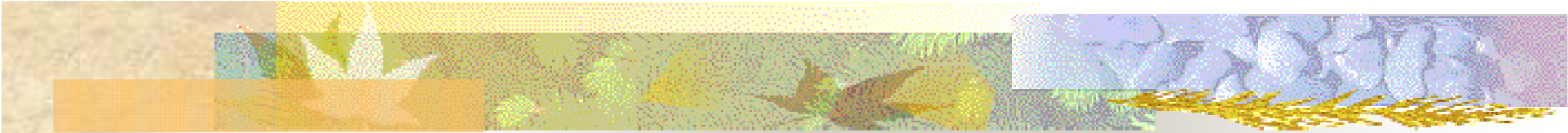
Náplň cvičení

- Biologie psa
- Chov psů
- Výchova a výcvik psa
- Exteriér
- Vady exteriéru a povahové vady
- Zkoušky a výstavy
- Nemoci psů

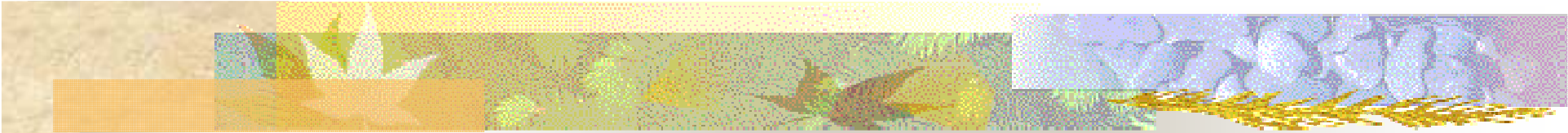
Použitá literatura

- **Hromas, J. a kol. (2000): Myslivost**
- **Zákon č. 449/2001 Sb. o myslivosti**
- **Vyhláška č. 244/2002 o počtech lovecky upotřebitelných psů v honitbě**
- **Lovecky upotřebitelní psy**

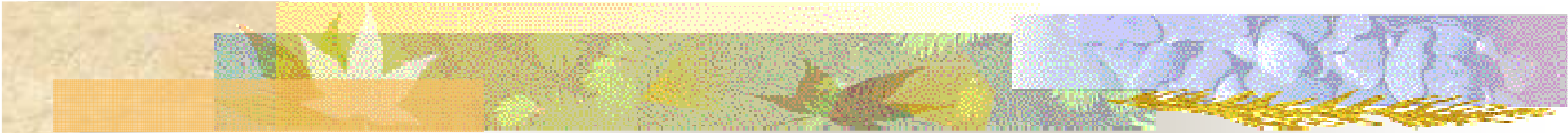
Biologie psa

- Řád: šelmy – čeled': psovití
- Hárání 18 – 25 dnů (dle plemene)
- Doba březosti: 63 dnů (+-)
- Štěně začíná vidět kolem 8 dne života
- Mléčný chrup začíná růst kolem 14 dne života (28 zubů)
- Od 4. měsíce trvalý chrup 42 zubů (3142-3143)

Chov psů

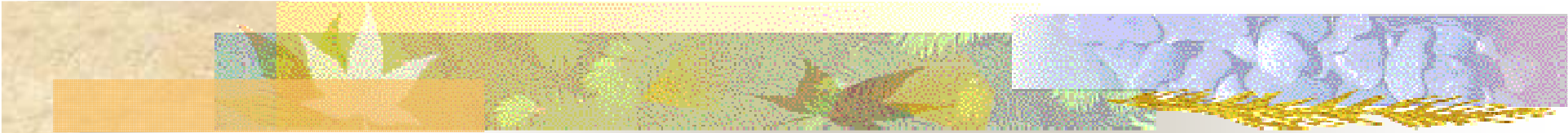
- Umístění psa
  - zastřešený psinec – bouda
    - Bouda lehce rozdělatelná
      - Dezinfekce
      - Kontrola štěňat
  - Hygiena chovu – čistota, dezinfekce
    - Pevná podlaha v psinci (lehce omyvatelná)
    - Přívod vody
  - každodenní kontakt s vůdcem

Chov psů

■ Výživa psa

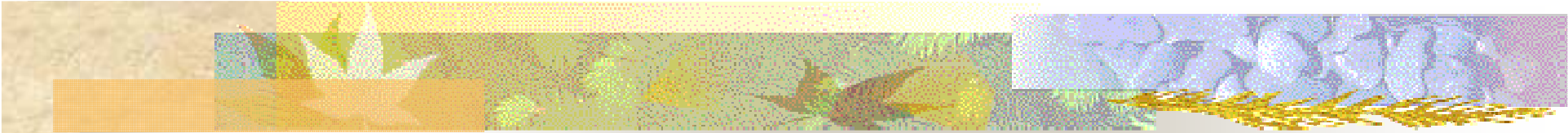
- Dostatečná jak do kvalitou tak do kvantitou (pozor na přežrání)
- Přidávání minerálních, stopových látek a vitamínů
- Intezita krmení – záleží na zvyku
  - Štěnata častěji (3 –5x denně) než dospělého psa (2x denně)
  - Čistota misek pro krmení

Chov psů

■ Plemenitba

- Jen čistokrevní jedinci z průkazem původu (rodokmen)
- Splnění požadavky chovatelského klubu (výstavy, zkoušky z výkonu)
- Výběr psa ke krytí dle doporučení poradce chovu
- Vlastnictví chovatelské stanice (chráněný název)
  - max. 2 slova a předložka
  - např: od Věžeckého potoka

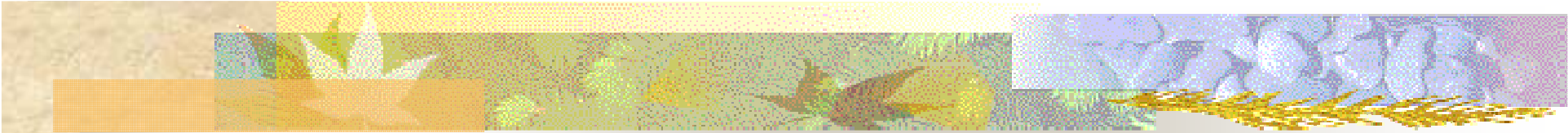

Chov psů

■ Hárání a Krytí

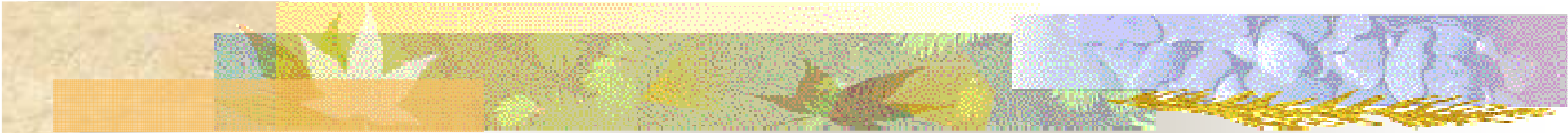
- U zdravé feny 2x ročně v 6 měsíčních intervalech po dobu 15 – 25 dnů
- Projev: neklid, zájem o psy, zduření pochvy, a zbarvený výtok z přezky
- K 1. krytí dochází mezi 8 – 12 dnem, překrývání zhruba 2 dny po prvním krytí

Chov psů

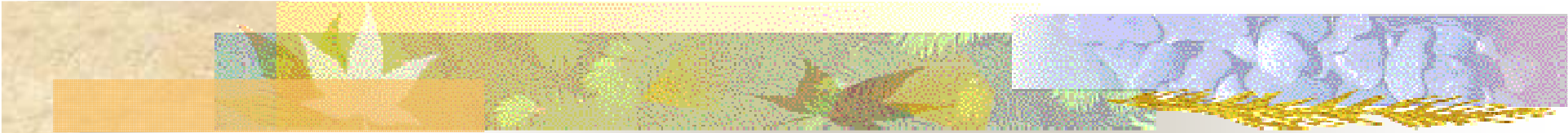
- Březost trvá 63 dní (dle plemen)
  - Dostatečný přísun krmiva a přídatných látek pro fenu
  - Dostatek pohybu hlavně v poslední fázi březosti
  - V první polovině březosti je nutné fenu odčervit a zbavit vnějších parazitů

Chov psů

■ Porod

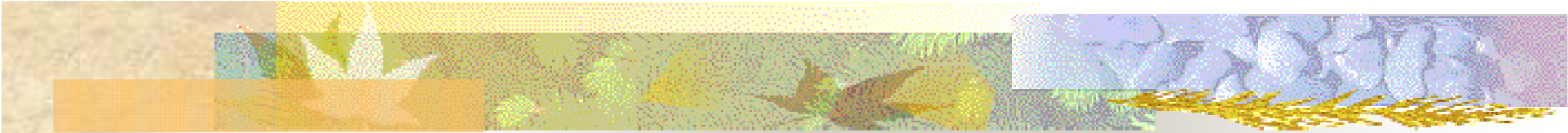
- Před porodem dezinfekce kotce a nejbližšího okolí
- Zajistit dostatek čisté vody
- Při porodu pokud nejsou komplikace tak stačí fenu jen kontrolovat + - 1x za hod, jinak veterinář
- Délka porodu 2 – 15 hod
- Štěňata si sama ošetří
- Po porodu vyčistit boudu a odstranit evidentně slabá, nevyvinutá a abnormální štěňata

Chov psů

■ Odchov štěňat

- Kvalitní krmivo a voda pro fenu = dostatek mléka
- Klid v okolí kotce
- Příkrmování od třetího týdne (mléko, krupice, vločky, rýže, zelenina, maso, granule)
- Kupírování prutu 3. den života štěňat
- Odstavení od feny a prodej od 7 týdne
- Před prodejem štěňata otetovat nebo čipovat, naočkovat a odčervit.

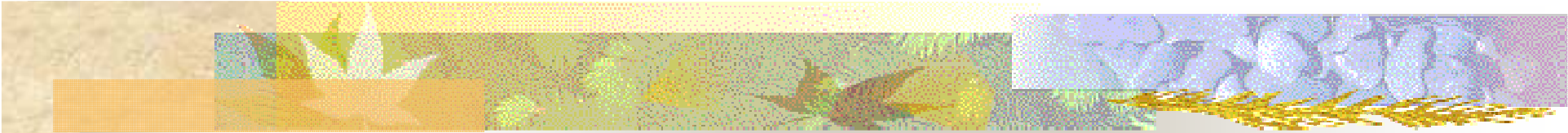
Chov psů

■ Prodej štěňat a dospělých psů

- U štěňat má 1. právo výběru majitel psa kterým jsem kryl
- Smlouva o prodeji
- Od 7. týdne života

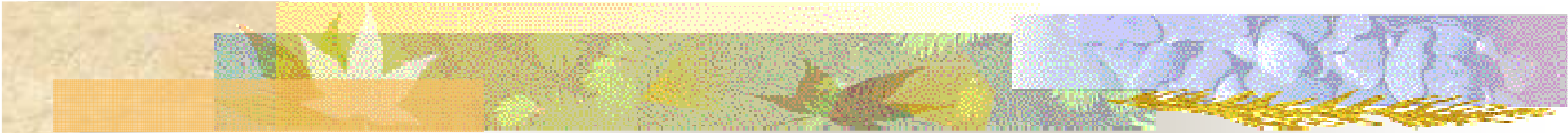
■ Nákup

- Všímám si vrozených vlastností a exteriéru
- Dospělého psa si nechám předvést v honitbě
- Seznámení s používanými povely a druhem krmení

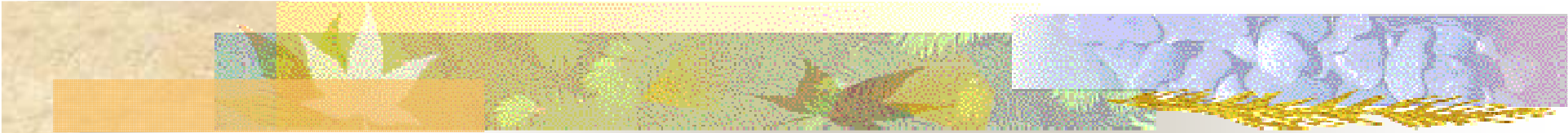
Svody psů

- Pro psy od 6 měsíců stáří
- Získává se přehled o vývoji jedince a předávaných vlastnostech rodičů
- Především pro chovatelské potřeby klubu
- hodnocení

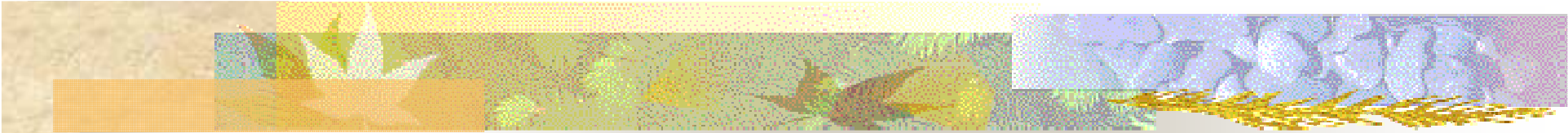
Výchova a výcvik

- výchova = usměrňování chování štěněte
- výcvik = učení novým dovednostem
- Způsoby výcviku
  - Hravý
  - Podněcovací – povzbuzovací
  - Donucovací – parforsní
  - Napodobovací

Pomůcky při výcviku

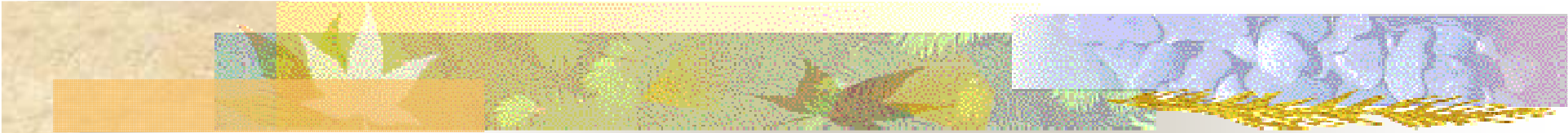
- Píšťalka
- Obojek
  - stahovací
  - řemenový
  - ostnatý
  - elektrický
- Vodící řemen
- Barvářský řemen
- Kozlík, spratek
- Pomůcky na kladení stop

Výcvik psa v poslušnosti

- Domácí výcvik
  - Vodění na řemeni
  - Sednutí
  - Daunování
  - Přivolání
  - Přinášení
  - Odložení
  - Klid

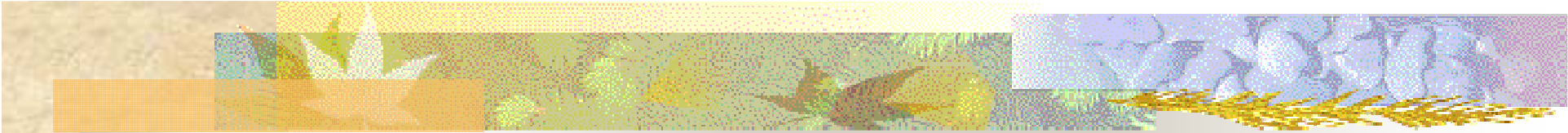

Výcvik v honitbě

■ Výcvik v poli

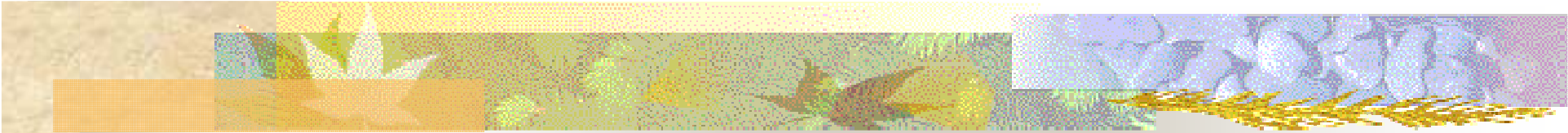
- Hledání, slídění, nahánění
- Postupování, vystavování, přiznávání
- Klid před zvěří pernatou a srstnatou
- Stopa vůdce
- Klid po výstřelu
- Vypracování teplé a studené stopy
- Přinášení zvěře, dohledávka
- Vlečka
- Dosled polní spárkaté zvěře
- ostrost

Výcvik v honitbě

■ Výcvik v lese

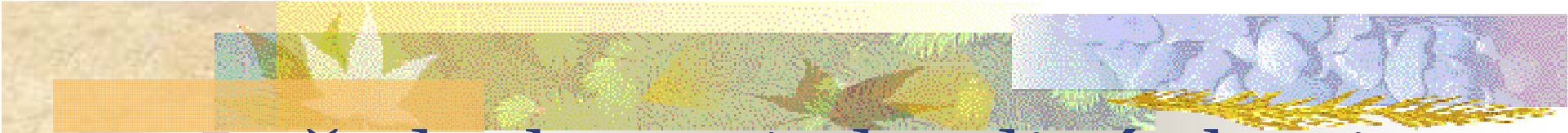
- Hledání, slídění, nahánění
- Vypracování teplé a studené stopy
- Přinášení zvěře, **dohledávka**
- Přinášení lišky přes překážku = ohrádka
- Vlečka
- Klid na stanovišti
- Šoulačka, následování, odložení
- Vypracování uměle založené pobarvené stopy = **Dosled**
- Norování

Výcvik v honitbě

■ Výcvik na vodě

- Ochota k práci na hluboké vodě
- Přinášení kachny z hluboké vody
- Slídění za živou kachnou
- Nahánění v rákosí
- Dohledávka střelené kachny v rákosí
- Dohledávka kachny v rákosí

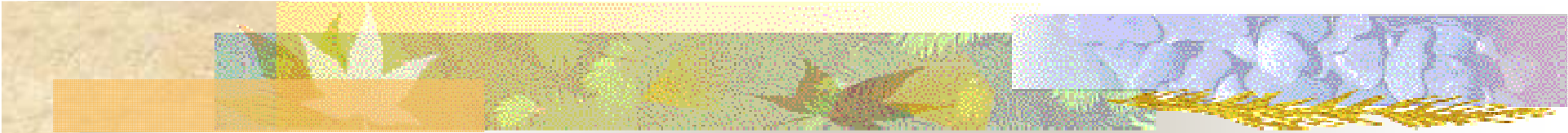
Požadavky na jednotlivé skupiny loveckých plemen psů

■ Ohaři

- Hledání, vystavování, přinášení, dohledávka a dosled, ostrost na šelmy, vodní práce (nahánění, slídění, hlasitost – barva)

■ Slídiči

- Slídění, nahánění, dohledávka, dosled, ostrost na šelmy, hlasitost na stopě

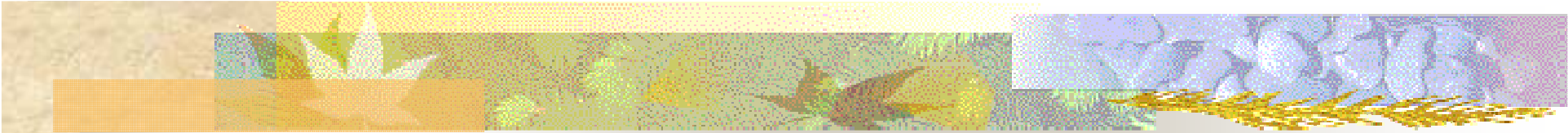
Požadavky na jednotlivé skupiny loveckých plemen psů

■ Honiči

- Vyhledání a hlasité nahánění zvěře, dosled, ostrost na šelmy

■ Barváři

- Dosled spárkaté zvěře, nahánění, štvání, zastavení (zadržení) nebo stržení postřelené zvěře, hlasité stavění zvěře,

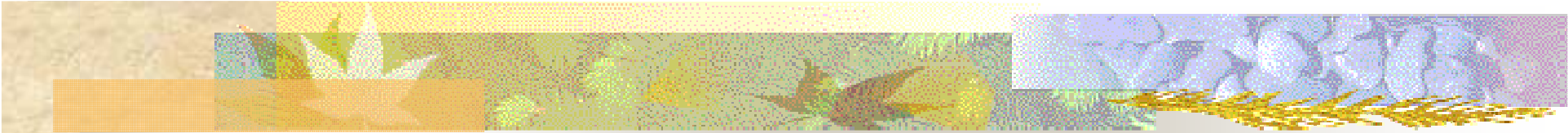
Požadavky na jednotlivé skupiny loveckých plemen psů

■ Jezevčíci

- Norování, dosled, dohledávka, nahánění, slídění, hlasitost na stopě

■ Teriéři

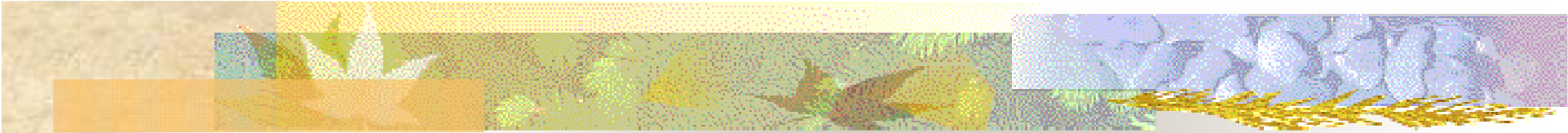
- Norování, dosled, dohledávka, aportování, nahánění, slídění, vodní práce

Druhy zkoušek loveckých psů

■ Ohaři

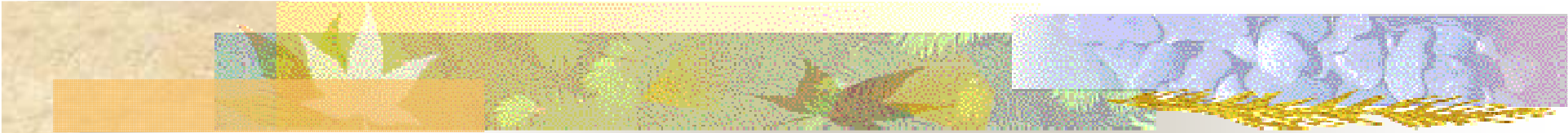
- Zkoušky vloh (ZV)
- Podzimní zkoušky (PZ)
- Lesní zkoušky (LZ)
- Speciální zkoušky z vodní práce (SVP)
- Všestranné zkoušky (VZ)
- Memoriály – Františka Vojtěcha, Františka Housky, Richarda Knolla, Karla Podhajského

Účast na zkouškách lovec. psů

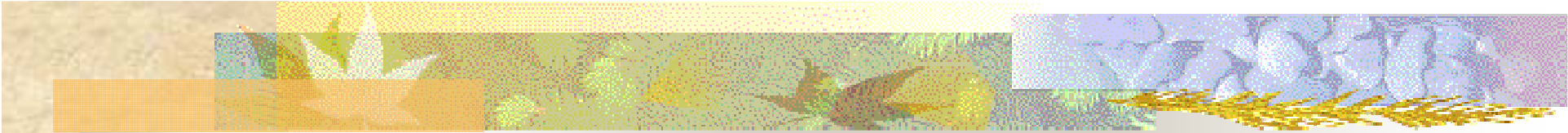
- všichni psi loveckých plemen
- s platným průkazem původu F. C. I.
- Zapsáni v plemenných knihách ČR
- po dosažení věku minimálně 10 měsíců,
- při norování a zkouškách barvářů 12 měsíců.
- musí být uznáni zdravými a způsobilými k výkonu zkoušek při vstupní veterinární prohlídce v den konání zkoušek

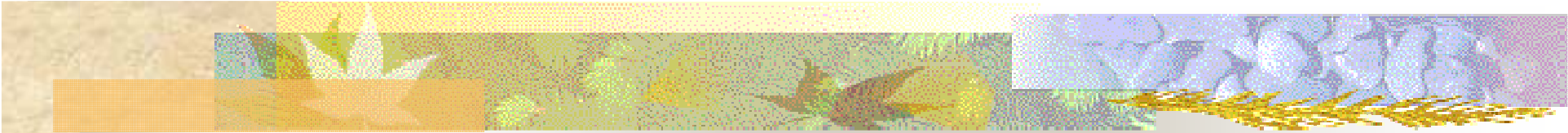
Přihláška na zkoušky lov. psů

- Přihlášky se podávají na předepsaném tiskopise (přihláška ke zkouškám loveckých psů) do termínu, který je uveden v propozicích. Přijetí přihlášky je podmíněno současným zaplacením předepsaného poplatku.
- Na zkouškách mohou předvádět psy i nezletilí vůdci starší 15 let.

Druhy zkoušek loveckých psů

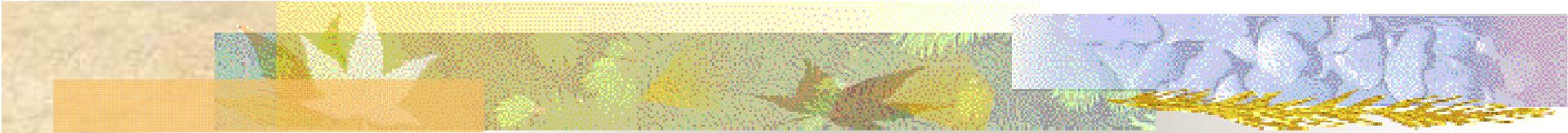
- Slídiči, jezevčíci, teriéři, retrievři
  - Zkoušky vloh (ZV)
  - Podzimní zkoušky (PZ)
  - Lesní zkoušky (LZ)
  - Barvářské zkoušky (BZ)
  - Zkoušky honičů (ZH)
  - Speciální zkoušky z vodní práce (SVP)
  - Všestranné zkoušky (VZ)
  - Memoriály – Mileny Štěrbové

Druhy zkoušek loveckých psů

■ Barváři

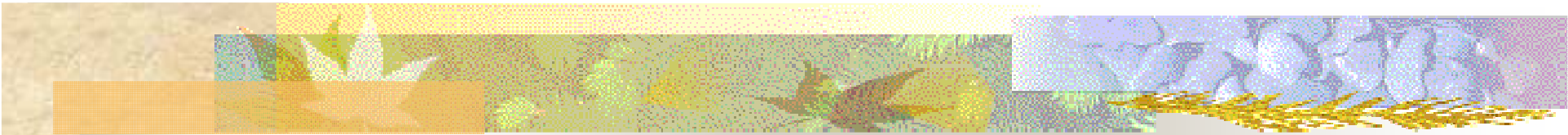
- Předběžné zkoušky barvářů (Pb)
- Individuální zkoušky barvářů (IHB)
  - jsou nejvyšším typem zkoušek pro plemena barvářů. Podmínkou pro možnost absolvování IHB je absolvování Pb alespoň ve II. ceně. Absolvováním IHB získává barvář kvalifikaci na dohledávání všech druhů spárkaté zvěře. IHB je možno provádět na postřelené jelení, daňčí, mufloní a černé zvěři.

Druhy zkoušek loveckých psů

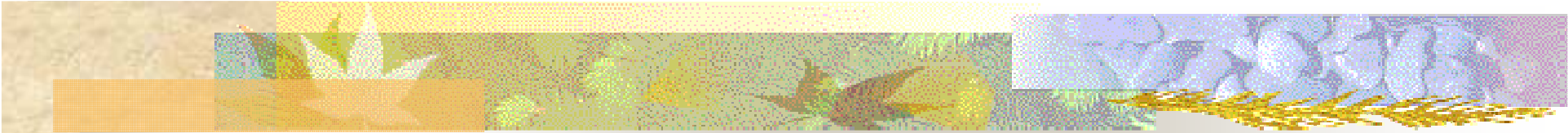
■ Honiči

- Zkoušky honičů (ZH)
- Barvářské zkoušky honičů (BZH)
- Individuální honičské zkoušky slovenských kopovů (IHZ - SK).

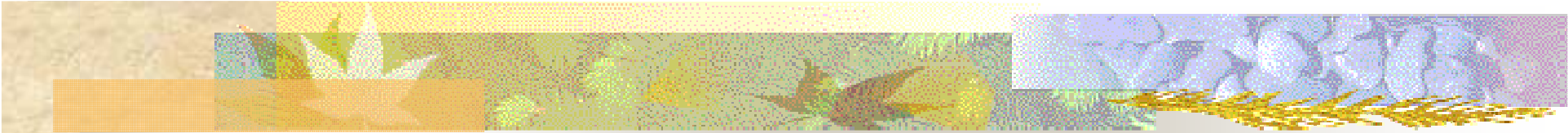
Klasifikace na zkouškách

- Zkouška složena z několika disciplín
  - Soudcovská tabulka, osvědčení o vykonané zkoušce z výkonu
  - Hodnotí se každá disciplína zvlášť
  - Znamky 0 – 4 (0- nejhorší, 4 – nejlepší)
  - 0 - téměř vždy vyřazuje z dalšího posuzování (0 z vlečené lišky na LZ ohařů = III. cena)
  - Dosažená známka se násobí koeficientem a získává se konečný počet bodů za disciplínu
  - Dle dosažených bodů a limitní známky jsou psi zařazováni do I. – II. – III. ceny nebo neuspěl na základě limitní známky a limitních bodů

Pracovní tituly

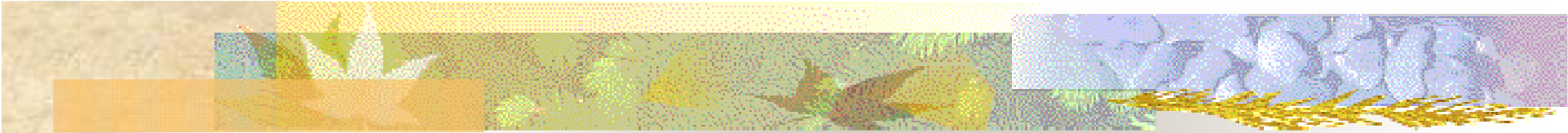
- CACIT – čekatelství mezinárodního šampiona práce
  - 2. pes v I. ceně získává titul res. CACIT
- ČR CACT – čekatelství šampiona práce ČR
  - 2. pes v I. ceně získává titul res. ČR CACT

Výstavy lov. psů

Podle rozsahu a místa uspořádání se výstavy dělí na:

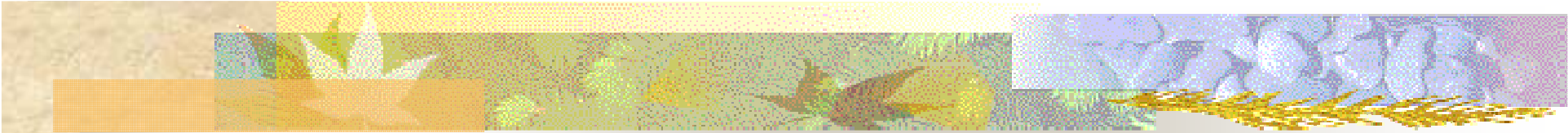
- a) oblastní a krajské
- b) klubové (CAC, CAJC)
- c) speciální (CAC, CAJC)
- d) národní (CAC, CAJC)
- e) mezinárodní (CAC, CAJC, CACIB - FCI)

Výstavní třídy

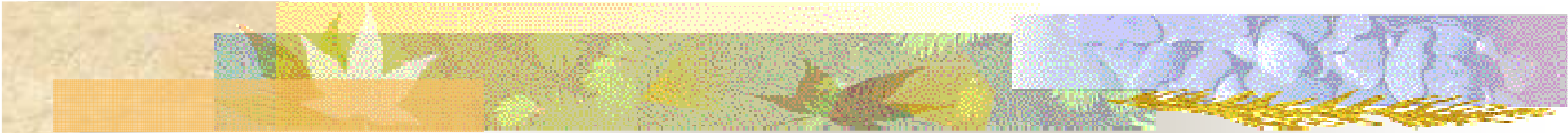
- Pes smí být na jedné výstavě přihlášen jen do jedné třídy.
- Rozdělení psů do tříd:
  1. třída dorostu 6 - 9 měsíců
  2. třída mladých 9 - 18 měsíců
  3. mezitřída 15 - 24 měsíců
  4. třída otevřená od 15 měsíců, je přístupná pro všechny psy bez ohledu na vykonané zkoušky a získaná ocenění

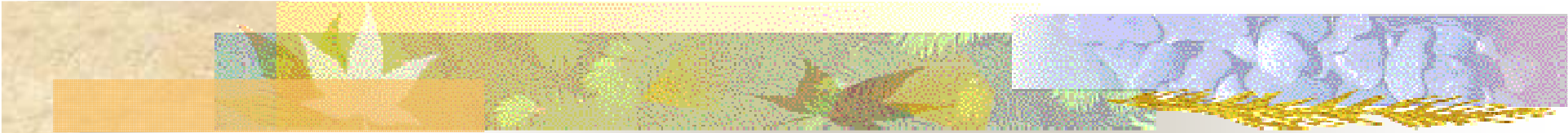
Výstavní třídy

- 5. třída pracovní od 15 měsíců, je na mezinárodních výstavách přístupná pouze pro plemena uvedená v seznamu plemen, která musí pro získání titulu Mezinárodní šampion krásy složit předepsanou zkoušku.
  - Splnění podmínek pro třídu pracovní na MVP musí být doloženo předepsaným certifikátem
- 6. třída šampionů od 15 měsíců, je otevírána pouze na mezinárodních výstavách a přístupná psům, kteří získali titul Mezinárodní šampion, nebo šampiona některé ze členských zemí FCI.

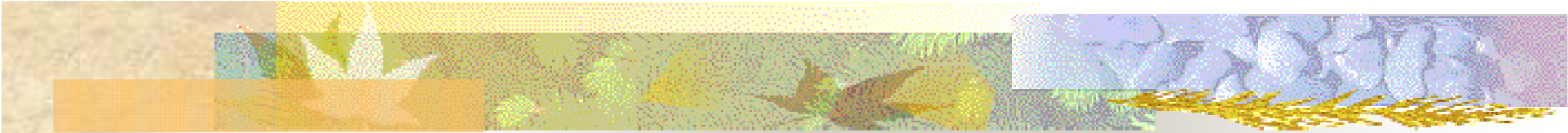
Výstavní třídy

- 7. třída veteránů od 8 let.
- 8. mimo konkurenci v této třídě je možné představit psy bez nároku na kvalifikaci a pořadí.
- 9. třída vítězů od 15 měsíců, mimo mezinárodních výstav může být otevřena místo třídy šampionů, přístupná pro psy s uznaným mezinárodním či národním titulem šampiona, titulem národního vítěze a titulem klubového vítěze nebo vítěze speciální výstavy. Uvedené tituly musí být získány v konkurenci dospělých

Klasifikace na výstavách

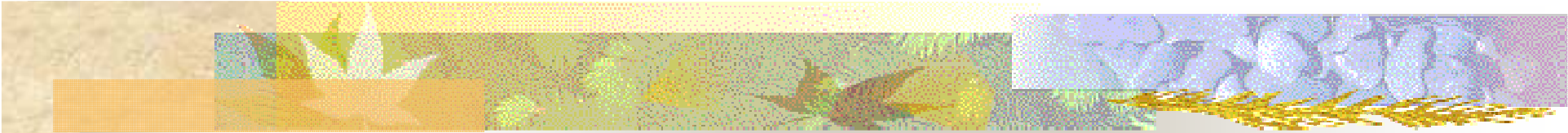
- Ocenění psa se provádí zadáním známky a barevným označením (stužka, rozeta apod.).
- a) Třída dorostu
  - velmi nadějný: žlutá barva
  - nadějný: bílá
- Ve třídě dorostu se určuje pořadí prvních čtyř jedinců a nezadává se titul Vítěz třídy.

Klasifikace na výstavách

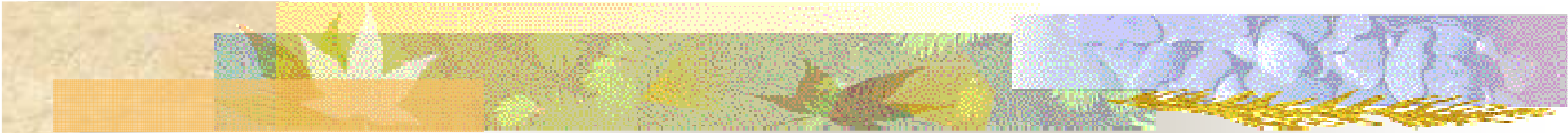
- b) Třída mladých, mezitřída, otevřená, pracovní, šampionů (ev. vítězů), veteránů:
  - výborná: modrá
  - velmi dobrá: červená
  - dobrá: zelená
  - dostatečná: fialová

V těchto třídách se stanovuje pořadí čtyř psů oceněných známkou výborná či velmi dobrá.

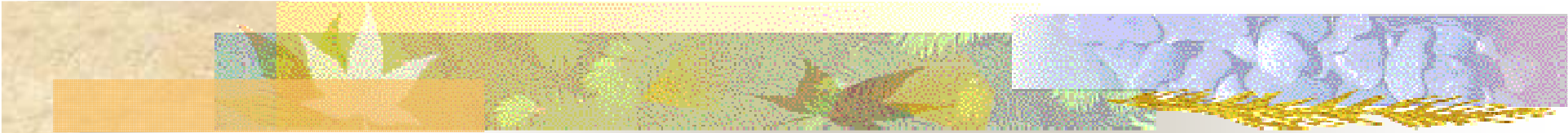
Tituly

- Vítěz třídy. Může být udělen na oblastních nebo krajských výstavách jedincům, kteří získali ve třídě mladých, otevřené, pracovní, vítězů a veteránů ocenění výborný 1.
- Oblastní a krajský vítěz. Může být udělen nejlepšímu psovi a feně z konkurence Vítězů tříd z mezitřídy, třídy otevřené, pracovní, vítězů.
- Klubový vítěz. Podmínky pro udělení tohoto titulu upravuje statut příslušného klubu (minimální věk psa, členství majitele v klubu)
  - Uděluje se pro každý klub a jedno plemeno jedenkrát v kalendářním roce.

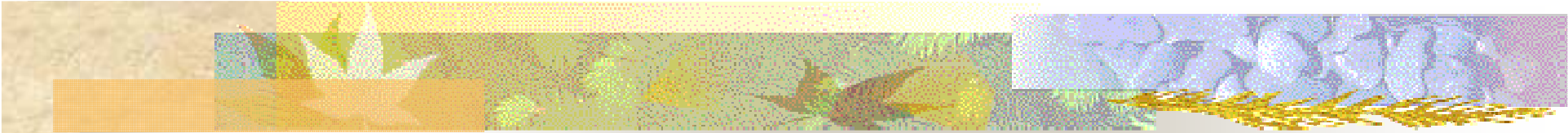
Tituly

- Vítěz speciální výstavy. Nejlepší pes a fena plemene z konkurence výborných 1-CAC z mezitřídy, třídy otevřené, pracovní, vítězů.
- Národní vítěz. Nejlepší pes a fena jednotlivých plemen na národní výstavě z konkurence výborných 1 - CAC z mezitřídy, třídy otevřené, pracovní, vítězů.
- Nejhezčí veterán. Pes nebo fena z konkurence vítězů třídy veteránů.

Tituly

- Vítěz plemene FCI (BOB). Do soutěže nastupují CAJC a nejlepší dospělí jedinci (NV, CACIB, Klubový vítěz či Vítěz speciální výstavy) a výborní 1 z třídy veteránů. Titul může být zadán jen na výstavách se zadáváním CAC.
- Vítěz skupiny FCI (BIG). Do soutěže nastupují všichni vítězové plemen (BOB) příslušné skupiny FCI.
- Vítěz výstavy (BIS). Do soutěže nastupují všichni vítězové skupin FCI

Vady exteriéru

■ Chrup

- Chudozubost, zdvojení

- Skus

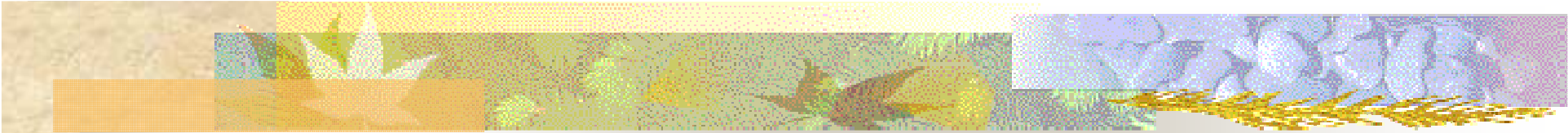
- Nůžkový

- Klešťový

- Podkus

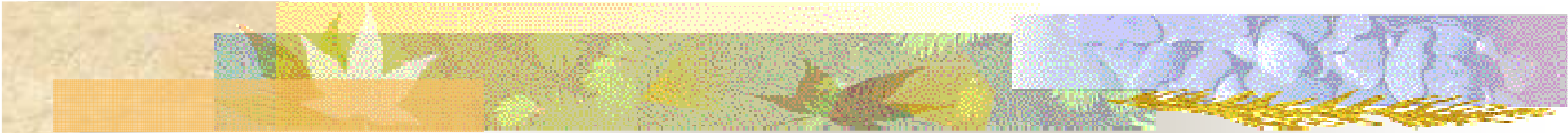
- Předkus

Vady exteriéru

- Vady na hlavě
  - Barva oka
  - Nasazení slechů
  - Utváření pysků

Vady exteriéru

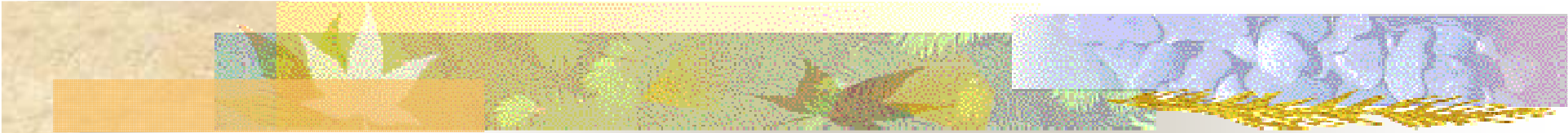
■ Vady postavy

■ Hřbet

- Kapří
- Prověšený

■ Zád'

- Sražená
- Přestavěná
- Nasazení a nesení prutu

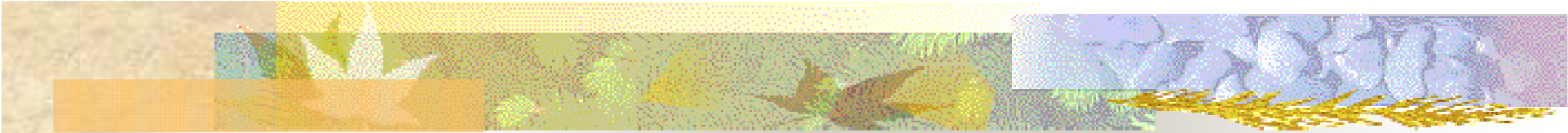
Vady exteriéru

■ Vady končetin

- Chybné postavení a zauhlení předních běhů
- Chybné postavení a zauhlení zadních a předních běhů

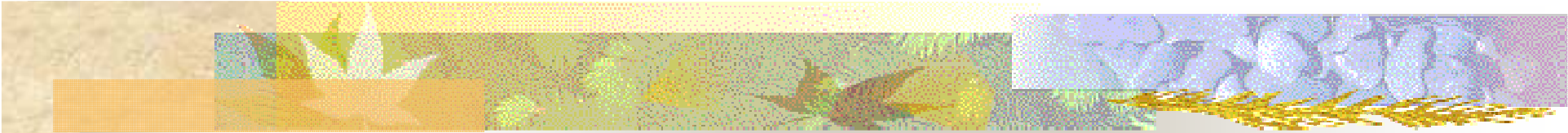
■ Srst

- Délka
- Kvalita

Nemoci psů

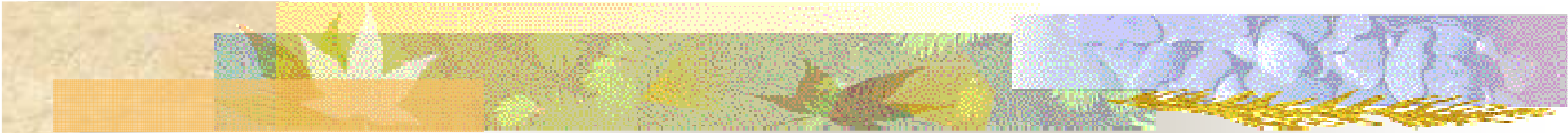
- Nakažlivé, přenosné, infekční
  - Parvoviroza
  - Psinka
    - Kožní, střevní, nervová, katarální
  - Hepatitida – přenos od lišek
  - Leptospiróza
  - Vzteklna (Lyssa),
  - Povinné očkování od roku 1953

Nemoci psů

■ Nenakažlivé

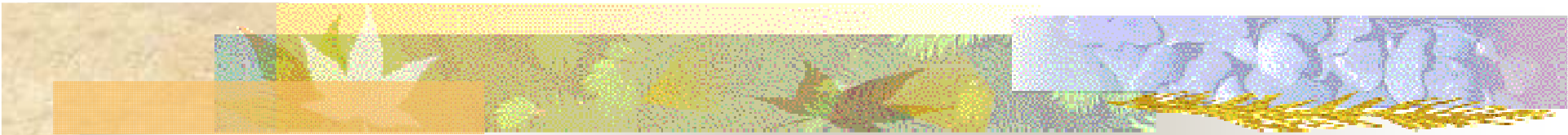
- Úrazy
- Úžeh, omrzliny
- Revmatismus, křivice
- Katary, otravy
- Záněty (zvukovodu, pokožky)
- Ekzémy, Nachlazení

Nemoci psů

■ Parazitární

- Zákožka psí
- Blecha, veš, všenka, klíšťata
- Strupovka ušní, trudník psí
- Hlísti, tasemnice, škrkavky, hlístice
- Tenkohlavec, ledvinovec, vlasovec

Děkuji za pozornost